

Historiografie s městem spojená:

Historiografie o městech a historiografie ve městech

35. mezinárodní konference Archivu hlavního města Prahy ve spolupráci s Historickým ústavem Akademie věd ČR, Fakultou humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, Katedrou historie Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem a Masarykovým ústavem a Archivem Akademie věd ČR
Clam-Gallasův palác, Husova 20, Praha 1

Stadt und Geschichtsschreibung:

Geschichtsschreibung über Städte und Geschichtsschreibung in Städten

35. Internationale Tagung des Archivs der Hauptstadt Prag
in Zusammenarbeit mit dem Institut für Geschichte der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, der Fakultät für Humanistische Studien der Karls-Universität Prag, dem Lehrstuhl für Geschichte der Philosophischen Fakultät der J. E. Purkyně-Universität in Ústí nad Labem sowie dem Masaryk-Institut und dem Archiv der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik
Clam-Gallas Palais, Husova 20, Prag 1

Úterý, 4. října 2016 / Dienstag, 4. Oktober 2016

8.30–9.00 Prezenze / Registrierung

9.00–10.40

Sekci řídí / Moderation: Václav Ledvinka

Petr Jíša – Václav Ledvinka – Martin Holý – Michaela Hrubá – Marie Tošnerová: Zahájení konference / Eröffnung der Tagung

Jiří Pešek: Úvodní referát / Einführungsreferat

Marie Bláhová: Městská historiografie v českých zemích pozdního středověku / Stadtgeschichtsschreibung in den böhmischen Ländern im Spätmittelalter

Peter Johánek: Anfänge und Wandlung städtischer Geschichtsschreibung im mittelalterlichen Deutschen Reich – Formen, Interessenbildung und pragmatische Funktion / Počátky a proměna městské historiografie ve středověké německé říši – formy, zájmové utváření a pragmatická funkce

Diskuse / Diskussion

10.40–11.00 Přestávka / Kaffeepause

11.00–12.40 SEKCE A / SEKTION A

Sekci řídí / Moderation: Marie Bláhová

Jan Hrdina – Kateřina Jíšová: Historiografické dílo Prokopa písaře v kontextu jeho literární činnosti a pražských dějin 15. století / Das historiographische Werk Prokops des Schreibers im Kontext seiner literarischen Tätigkeit und der Prager Geschichte des 15. Jahrhunderts

Wojciech Mrozowicz: Auf Latein oder auf Deutsch? Mittelalterliche städtische Geschichtsschreibung Schlesiens am Scheideweg / V latině nebo v němčině? Středověké městské dějepisectví Slezska na rozcestí

Wojciech Iwańczak: Město v tvorbě Jana Długosza / Die Stadt im Werk von Johann Długosz

Diskuse / Diskussion

11.00–12.40 SEKCE B / SEKTION B

Sekci řídí / Moderation: Karl Vocelka

Ferdinand Opll: Stadtgeschichtsschreibung in einer und über eine Residenz in Mittelalter und früher Neuzeit: Das Fallbeispiel Wien / Městské dějepisectví v jedné a o jedné rezidenci ve středověku a raném novověku: Příklad Vídně

András Péter Szabó: Die mittelalterliche und frühneuzeitliche Geschichtsschreibung von Leutschau, ein Hauptort der städtischen Erinnerungskultur in Ungarn / Středověké a raně novověké dějepisectví Levoče, hlavní místo městské kultury paměti v Uhrách

Julia Bruch: „Nun hab ich sollich alle darum beschryben, damit man ain andermal wiss wie es sey gehandelt worden.“ Zur Konzeption städtischer Chronistik im 16. Jahrhundert / „Nun hab ich sollich alle darum beschryben, damit man ain andermal wiss wie es sey gehandelt worden [Nyní jsem vše takové o tom popsal, aby se jindy vědělo, jak se to stalo].“ Ke koncepci městského kronikářství v 16. století

Diskuse / Diskussion

12.40–14.00 Polední přestávka / Mittagspause

14.00–15.40 SEKCE A / SEKTION A

Sekci řídí / Moderation: Jiří Pešek

Michael Diefenbacher: Die Nürnberger Chronistik im späten Mittelalter und in der frühen Neuzeit / Norimberské kronikářství v pozdním středověku a v raném novověku

Marie Tošnerová: Pamětní knihy měst jako pramen městské historiografie / Die städtischen Gedenkbücher als Quelle der Stadtgeschichtsschreibung

Hana Jordánková – Ludmila Sulitková: Polooficiální a soukromé kroniky a pamětní knihy začátku novověku z královského města Brna / Halboffizielle und private Chroniken und Gedenkbücher aus der königlichen Stadt Brünn zu Beginn der Frühen Neuzeit

Diskuse / Diskussion

14.00–15.40 SEKCE B / SEKTION B

Sekci řídí / Moderation: Wolfgang Wüst

Zdzisław Noga: Die Krakauer Chronisten des 16.–17. Jahrhunderts / Krakovští kronikáři 16.–17. století

Krzysztof Ratajczak: The city chronicle of Poznań (1389–1793) as a source for social research (education, historical knowledge, literacy) / Městská kronika Poznaně (1389–1793) jako pramen pro sociální výzkum (vzdělání, historického vědomí, gramotnosti)

Marcin Grulkowski: Das Problem der Christianisierung Polens, Preußens und Pommerns in der Danziger Geschichtsschreibung der Neuzeit / Problém kristianizace Polska, Pruska a Pomořanska v novověkém gdaňském dějepisectví

Diskuse / Diskussion

15.40–16.00 Přestávka / Kaffeepause

16.00–17.40 SEKCE A / SEKTION A

Sekci řídí / Moderation: Marie Tošnerová

Václav Ledvinka: Staroměstský kancléř Sixt z Ottersdorfu a jeho *Kniha o nešťastném osudu Království českého, nejvíce pak stavu městského...* / Der Altstädter Kanzler Sixt von Ottersdorf und sein *Buch über das unglückliche Schicksal des Böhmisches Königreichs, allermeist dann des städtischen Standes...*

Olga Fejtová: Daniel Adam z Veleslavína – historik města a městského stavu? / Daniel Adam von Veleslavín – Historiker der Stadt und des städtischen Standes?

Zdeněk Hojda: Dějiny Prahy v *Poselkyni starých příběhů českých* Jana Františka Beckovského / Die Geschichte Prags in der *Botin alter böhmischer Begebenheiten* von Johann Franz Beckovský

Marta Vaculínová: Obraz Prahy v latinských literárních dílech raného novověku / Das Bild Prags in lateinischen literarischen Werken der Frühen Neuzeit

Diskuse / Diskussion

16.00–17.40 SEKCE B / SEKTION B

Sekci řídí / Moderation: Ferdinand Opll

Wolfgang Mährle: Geschichtsschreibung im Spannungsfeld von Politik und Konfession: Die *Geschichte der Heiligen Römischen Reichs Freyen Stadt Augspurg* (1743/58) von Paul IV. von Stetten / Dějepisectví

v poli napětí politiky a konfese: *Dějiny Augšpurku, svobodného města Svaté říše římské* (1743/58) Pavla IV. ze Stettenu

Wolfgang Wüst: „Stupor Urbis“: Städtische „Events“ in Text und Bild – Einblattdrucke als chronikalische Dokumente / „Stupor Urbis“: Městské události v textu a obrazu – jednotlivky jako kronikářské dokumenty

Anna Mikołajewska: „Bonae res neminem scandalizant“ – Christoph Hartknoch (1644–1687) und seine *Kirchen-Historia* in Zeiten des Umbruchs / „Bonae res neminem scandalizant“ – Christoph Hartknoch (1644–1687) a jeho *Historie církve* v časech přelomu

Heidi Hein-Kircher: Die Chronik *Die Stadt Lemberg während der Epoche der Selbstverwaltung 1870–1895*: Die Leistungsschau als Legitimationsstrategie der kommunalen Nationalisierungspolitik / *Kronika Město Lvov během období samosprávy 1870–1895*: Přehledka úspěchu jako legitimační strategie komunální nacionalizační politiky

Diskuse / Diskussion

**19.00–22.00 Společenský večer pro účastníky konference /
Soirée für die Tagungsteilnehmer**

Středa, 5. října 2016 / Mittwoch, 5. Oktober 2016

8.30–9.00 Prezence / Registrierung

9.00–10.40

Sekci řídí / Moderation: Olga Fejtová

Viliam Čičaj: Meštiansky historik a jeho zázemie v období novoveku / Der bürgerliche Historiker und sein Hinterland in der Epoche der Neuzeit

Jiří Pešek: *Kronika česká* Václava Hájka z Libočan jako zrcadlo "soudobých dějin" českých měst / *Die Böhmisches Chronik* von Václav Hájek von Libočany als Spiegel der „Zeitgeschichte“ der böhmischen Städte

Alena Sojková: „Praga caput regni“: Praha v záznamech českých městských kronikářů konce 16. století / „Praga caput regni“: Prag in den Einträgen der böhmischen Stadtchronisten am Ende des 16. Jahrhunderts

Diskuse / Diskussion

10.40–11.00 Přestávka / Kaffeepause

11.00–12.40

Sekci řídí / Moderation: Zdzisław Noga

Kalina Mróz-Jablecka – Tomasz Jablecki: Die Stadt Breslau als „*Schlesiens curieuse Denckwürdigkeit*“? – Schlesische Chroniken des 17.–18. Jahrhunderts im Vergleich / *Město Vratislav* jako „*Zajímavá paměťihodnost Slezska*“? – Srovnání slezských kronik 17.–18. století

Petr Hrachovec: Válka jako „causa scribendi“ městských kronik aneb Žitava mezi stavovským povstáním a předáním Horní Lužice Sasku (1618–1635/37) / Der Krieg als „causa scribendi“ der Stadtchroniken oder Die Stadt Zittau zwischen dem Ständeaufstand und der Abtretung der Oberlausitz an Sachsen

Erika Juríková: Fámý a skutočnosť v deskripciách miest z pera uhorského vzdelanca Mateja Bela (1684–1749) / Gerüchte und Wirklichkeit in den Städtebeschreibungen aus der Feder des ungarischen Gebildeten Matthias Bél

Karl Vocelka: Eine wenig beachtete Quellengattung der Kulturgeschichte der Stadt Wien – Berichte und Dichtungen über höfische und bürgerliche Feste in der Regierungszeit Kaiser Maximilians II. / Málo povšimnutý druh pramene kulturních dějin města Vídně – zprávy a básně o dvorských a měšťanských slavnostech za vlády císaře Maxmiliána II.

Diskuse / Diskussion

12.40–14.00 Polední přestávka / Mittagspause

14.00–15.40

Sekci řídí / Moderation: Hana Svatošová

Jaroslav Ira: Historické monografie českých, moravských a haličských měst jako nástroje pro formování lokální a národní identity (1860–1900) / Historische Monographien der böhmischen, mährischen und galizischen Städte als Instrumente zur Formierung der Lokal- und Nationalidentität (1800–1900)

Miloš Řezník: Formování novodobé historiografie města: Příklad Hradce Králové (1780–1882) / Die Formierung der neuzeitlichen Historiographie der Stadt: Das Beispiel Königgrätz (1780–1882)

Karel Řeháček: Plzeňské pamětní knihy a letopisy / Die Pilsner Gedenkbücher und Annalen

Jaroslav Alt – Blanka Altová: Vytváření a zviditelňování obrazu minulosti města (Kutná Hora na konci dlouhého 19. století) / Die Gestaltung und Sichtbarmachung des städtischen Geschichtsbildes (Kuttenberg am Ende des langen 19. Jahrhunderts)

Diskuse / Diskussion

15.40–16.00 Přestávka / Kaffeepause

16.00–17.40

Sekci řídí / Moderation: Miloš Řezník

Tõnis Liibek – Raimo Pullat: Die *Sammlung verschiedener Liefländischer Monumente, Prospecte und dergleichen* von Joh. Chr. Brotze als wichtige Quelle zur baltischen Stadtgeschichte des 18. Jahrhunderts / *Sbírka různých livonských monumentů, prospektů a obdobného* Johanna Chr. Brotzeho jako důležitý pramen k baltským dějinám měst 18. století

Brigitte Huber: Das *Jahrbuch der Landeshauptstadt München* – eine einzigartige Quelle zum städtischen Leben im 19. Jahrhundert / *Ročenka zemského hlavního města Mnichova* – jedinečný pramen k městskému životu v 19. století

Łukasz Tomasz Sroka: Municipal publications as a source for studies on the history of Galician cities in the 19th century (Krakow and Lviv in particular) / Městské publikace jako pramen pro studium dějin haličských měst v 19. století (především Krakova a Lvova)

Milada Sekyrková: Město a dívčí střední školství aneb Kronika Minervy vypráví... / Die Stadt und das Mädchen-Mittelschulwesen oder Die Chronik des Minerva-Gymnasiums erzählt...

Diskuse / Diskussion

Jiří Pešek: Závěrečné slovo / Schlusswort